

21. Ф-ми на Лагранж и Коши за остатъчния член.

Развитие на някои елементарни ф-ии в ред на Тейлър

Ф-ма на Лагранж

Нека $f(x)$ притежава производни до ред $n+1$ включително в някаква околност на a и x е точка от тази околност.

Тогави в интервала $(a, x), (x, a)$ $\exists \xi$, за който е в сила равенството:

$$R_n(x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (x-a)^{n+1}$$

При тази ф-ма на остатъчния член, реда на Тейлър добива вида:

$$f(x) = f(a) + \frac{f'(a)}{1!} (x-a) + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n + \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (x-a)^{n+1}$$

В частност при $n=0$: $f(x) = f(a) + f'(\xi)(x-a)$

Ф-ма на Коши

При направените по-горе предположения съществува $\theta \in (0, 1)$, така че

$$R_n(x) = \frac{f^{(n+1)}(a + \theta(x-a))}{n!} (1-\theta)^n (x-a)^{n+1}$$

Развитие на някои елементарни ф-ии.

1. Нека $f(x) = e^x$.

В този случай за $\forall n$ имаме $f^{(n)}(x) = e^x \Rightarrow f^{(n)}(0) = 1$

$$\Rightarrow e^x = \sum_{k=0}^n \frac{x^k}{k!} + R_n(x) = 1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} + \dots + \frac{x^n}{n!} + R_n(x)$$

По ф-мата на Лагранж: $R_n = \frac{e^\xi}{(n+1)!} x^{n+1}$ при $n \rightarrow \infty$
 $R_n \rightarrow 0$

2) Нека $f(x) = \sin x$

$$f^{(n)}(x) = \sin\left(x + n \cdot \frac{\pi}{2}\right) \Rightarrow f^{(n)}(0) = 0 \text{ при } n\text{-четно}$$

$$f^{(n)}(x) = (-1)^{k-1} \text{ при } n\text{-нечетно, } n = 2k-1$$

Тогава в реда на Маклорен участват само нечетни степени на x .
Ф-та на Тейлор от ред $2n$ има вида:

$$\sin x = \sum_{k=0}^{n-1} (-1)^k \frac{x^{2k+1}}{(2k+1)!} + R_{2n}(x) = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!} + R_{2n}(x)$$

Отново използваме ф-тата на Лагранж за R_n :

$$R_{2n}(x) = \sin\left(\xi + (2n+1)\frac{\pi}{2}\right) \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad \text{и отново при } n \rightarrow \infty$$

$$\Rightarrow \sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad \left| R_n \rightarrow 0 \text{ за } \forall x \right.$$

3) Нека $f(x) = \cos x$

$$f^{(n)}(x) = \cos\left(x + n \cdot \frac{\pi}{2}\right) \Rightarrow f^{(n)}(0) = 0 \text{ при } n\text{-нечетно}$$

$$f^{(n)}(x) = (-1)^k \text{ при } n\text{-четно, } n = 2k$$

В реда на Маклорен участват само четни степени на x :

$$\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} \quad \left| \text{при } n \rightarrow \infty \right.$$

$$R_n \rightarrow 0 \text{ за } \forall x$$

4) Нека $f(x) = (1+x)^{\alpha}$

5) Нека $f(x) = \ln(1+x)$

$$f^{(n)}(x) = \frac{(-1)^{n-1} (n-1)!}{(1+x)^n}, \text{ откъдето имаме } f^{(n)}(0) = (-1)^{n-1} (n-1)! \text{ при } n > 0 \text{ и } f^{(0)}(0) = 0$$

Отново при $n \rightarrow \infty$, остатъчният член клони към 0.

При $|x| < 1$ получаваме:

$$\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n} + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n}$$